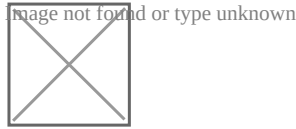


Η συμβολή των εορτών στην πνευματική ανόρθωση του ανθρώπου (Αθανάσιος Κολιοφούτης, Δρ. Θεολογίας - Εκπαιδευτικός)

/ [Πεμπτούσία](#)



[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/22pE1Tp>]

Ως οδός της πνευματικής ανόρθωσης του ανθρώπου προβάλλεται η μίμηση του ίδιου του Χριστού. Οι πιστοί καλούνται να μιμηθούν κάθε γεγονός της επίγειας ζωής του Χριστού, ιδιαίτερα δε το πάθος Του και τον Σταυρό Του. Συσταυρούμενοι με τον Χριστό θα πετύχουν και τη δική τους ανάσταση. Είναι χαρακτηριστικά τα λόγια του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου εις τὰ Θεοφάνεια εἴτουν Γενέθλια τοῦ Σωτῆρος : « Αν φεύγει στην Αίγυπτο, φύγε και συ μαζί Του. Είναι καλό να φεύγεις μαζί με το Χριστό όταν διώκεται. Αν παραμένει πολύ στην Αίγυπτο και λατρεύεται σωστά εκεί, κάλεσε Τον από την Αίγυπτο. Πέρασε χωρίς μομφή απ' όλες τις ηλικίες και τις δυνάμεις του Χριστού, ως μαθητής Του. Καθαρίσου, κάνε περιτομή, αφαίρεσε το κάλυμμα που έχεις από τη δημιουργία. Υστερα δίδαξε στο ιερό, διώξε από εκεί τους εμπορευόμενους τον οίκο του Θεού, άφησε να σε λιθοβολήσουν, αν θα πρέπει να το πάθεις. Γνωρίζω καλά, ότι θα ξεφύγεις ανάμεσα απ' αὐτούς οι οποίοι σε λιθοβολούν σαν Θεός. Διότι ο Λόγος δεν λιθοβολείται. Αν σε οδηγήσουν εμπρός στον Ηρώδη, μη του δώσεις απάντηση στα περισσότερα. Θα σεβασθεί τη σιωπή σου περισσότερο από όσο θα σεβαστεί τους πολλούς λόγους των άλλων. Αν σε μαστιγώσουν, ζήτησε να εκτελέσουν ολόκληρη την ποινή. Φρόντισε να γευθείς χολή, πιές ξύδι, ζήτησε εμπτυσμούς, δέξου κτυπήματα και ύβρεις, στεφανώσου με τα αγκάθια του δύσκολου δρόμου του Θεού, ενδύσου το κόκκινο ένδυμα, δέξου το καλάμι, άφησε να σε προσκυνήσουν εκείνοι οι οποίοι είρωνεύονται την αλήθεια. Τέλος, σταυρώσου μαζί με το Χριστό, νεκρώσου μαζί Του, κατέβα πρόθυμα μαζί Του στον τάφο, για να αναστηθείς και μαζί Του.[55]»



Στους λόγους των Πατέρων που εξετάζουμε προβάλλεται επίσης, έντονα η εικόνα της κένωσης του Λόγου του Θεού. Τονίζεται με ιδιαίτερη έμφαση η ταπείνωση που θεμελίωσε ο Χριστός δια της ενανθρώπησής Του. Ο Θεός φανερώνεται φτωχός και

επαίτης, αδύνατος και ασθενής στο πάθος και την παντοδυναμία της αγάπης Του, με την οποία γίνεται ως ένας από τούς ανθρώπους[56]. Η ταπείνωσή Του καταδεικνύεται σε κάθε έκφανση της επίγειας ζωής Του και φτάνει στο αποκορύφωμα της πάνω στο σταυρό, με τον ταπεινωτικό θάνατο που υπέστη. Ο Χριστός είναι εκείνος που υποφέρει και διακονεί. Αύτη ακριβώς η σωτήρια κένωση του Χριστού, η συγκαταβατική σάρκωση, η υψοποιός ταπείνωση, η πλουτοποιός φτώχεια και το απαθές πάθος σκιαγραφούνται έντονα στους Λόγους των Πατέρων. Έτσι, εμμέσως πλην σαφώς οι πιστοί καλούνται να αποκτήσουν το αυτό φρόνημα του Χριστού, που αποκαλύφθηκε με την ενανθρώπησή Του. Ο Γρηγόριος Θεολόγος αναφέρει πως ο Χριστός καθιστά την ταπείνωση ως ύψιστη οδό υψώσεως. Αυτό φαίνεται ξεκάθαρα στο ερώτημα που διατυπώνει: « Διὰ ταῦτα ὑπολαμβάνεις χείρονα, ὅτι λεντίῳ διαζώννυται, καὶ νίπτει τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ δείκνυσιν ἀρίστην ὁδὸν ὑψώσεως, τὴν ταπείνωσιν; [57]».

Παράλληλα, στον ίδιο Λόγο του, αναγνωρίζει τον αγιοποιό σκοπό της θείας συγκαταβάσεως: « Καὶ ὁ πλήρης κενοῦται· κενοῦται γὰρ τῆς ἑαυτοῦ δόξης ἐπὶ μικρόν, ἵν' ἐγὼ τῆς ἐκείνου μεταλάβω πληρώσεως[58] ». Το μέγεθος της ασύγκριτης φιλανθρωπίας του Θεού εξαίρει και ο άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας στὸν Λόγο του περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου : « Καὶ ποία τις ἡ τοῦδε πρόφασις; », αναρωτιέται : « ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Μονογενοῦς, ἡ κατὰ σάρκα γέννησις, τὸ τῆς εἰς ἡμᾶς ἡμερότητος πλάτος, τῆς ἀσυγκρίτου φιλανθρωπίας τὸ μέγεθος [59]». Την σκοπιμότητα της θείας ενανθρώπησης επισημαίνει και ο Αμφιλόχιος Ικονίου στον δικό του εόρτιο λόγο: « Σύμμορφος τοῖς δούλοις ὁ Δεσπότης γέγονεν, ἵνα οἱ δοῦλοι γένωνται σύμμορφοι πάλιν Θεοῦ [60]».

Ο Χριστός, λοιπόν, ενώ ήταν πλούσιος πτώχευσε για χάρη του ανθρώπου, για να πλουτήσουν αυτοί με την πτωχεία Του. Αυτό περιγράφει ο Ιωάννης Χρυσόστομος στον Λόγο του εἰς τὸ γενέθλιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ : « Τί δε εἶπω, ἢ τι λαλήσω; Τέκτονα καὶ φάτνην ὄρω, καὶ βρέφος, καὶ σπάργανα, λοχὸν παρθένου τῶν χρειῶν ἔρημον, ὅλα πτωχείας ἐχόμενα, ὅλα πενίας γέμοντα. Εἶδες πλοῦτον ἐν πενίᾳ πολλῇ; πῶς οὐτε κλίνην, οὐτε στρωμνὴν εἶχεν, ἀλλ' ἐπὶ ξηρᾷ ἔρριπτο φάτνης; ὦ πλοῦτε ἄμετρε, πενίας πρόσχημα φέρων [61] ! ».

[Συνεχίζεται]

[55] Γρηγορίου Θεολόγου, Λόγος εἰς τὰ Θεοφάνεια εἴτουν Γενέθλια τοῦ Σωτῆρος, PG 36, 332.

[56] π. Καρδαμάκη Μ., ὀπ. παρ. σ. 103.

[57] Γρηγορίου Θεολόγου, Λόγος εἰς τὰ Θεοφάνια εἴτουν Γενέθλια τοῦ Σωτῆρος,

PG 36, 328.

[58] δ.π., 325.

[59] Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, *Περὶ τῆς ἐνανθρωπίσεως τοῦ Θεοῦ λόγος*, PG 77, 1089.

[60] Λόγος εἰς τό γενέθλιον τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, PG 39, 41.

[61] Ἱ. Χρυσοστόμου, *εἰς τό γενέθλιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Λόγος*, PG 56, 392.